

KORTISON

(Tabletter og injeksjon)

Hva er det? (Bruksområde og effekter)

Kortison er en forkortelse på en type medisiner som kalles kortikosteroider. Denne gruppen medisiner etterligner et av kroppens egne hormoner som heter kortisol. Kortisol er involvert i reguleringen av en rekke funksjoner i kroppen som immunforsvaret og metabolismen (stoffsiftet).

Kortison har en dempende effekt på immunforsvaret og brukes derfor som betennelsesdempende middel i sykdommer som kols og astma, allergi, betennelser i ledd og muskler, eksem og andre hudplager. Det brukes også ved transplantasjoner for å hindre at kroppen angriper transplantert organ, ved autoimmune sykdommer der kroppen angriper egne organer, andre betennelsestilstander og kreft.

Eksempler på medisiner

Tabletter: Prednisolon (Prednisolon), deksametason (Dexametason), kortisonacetat (Cortison), metylprednisolon (Methylprednisolone, Medrol), hydrokortison (Plenadren).

Til injeksjon: Triamcinolonacetonid (Kenacort-T), metylprednisolonnatriumsuksinat (Solu-Medrol).

Du har nå fått _____

Riktig bruk

Kortison-tabletter skal tas om morgenen hvis ikke legen har bestemt noe annet.

Kroppens egenproduksjon er størst om morgenen og behandlingen gir størst effekt når kortison tas på dette tidspunktet. Hvis kortison tas om kvelden påvirker det kroppens søvnsyklus og kan gi uro og søvnløshet.

Det tilstrebes lavest mulig dose ved lengre tids behandling for å redusere bivirkninger. Ved lengre tids behandling er det viktig at behandlingen ikke avbrytes brått, men trappes ned gradvis. Langtidsbehandling kan redusere kroppens produksjon av kortisol, og nedtrapping av behandlingen gir kroppen mulighet til å øke egenproduksjonen og dermed unngå bivirkninger.

Bivirkninger og egenpleie

Ikke alle opplever bivirkninger av kortisonbehandling. Korte kurer gir vanligvis ikke bivirkninger.

Lengre behandlingskurer kan gi økt risiko for bivirkninger som:

- Tap av kalsium fra skjelettet – som kan gi benskjørhet
- Økt infeksjonsfare
- Cushinglignende symptomer: Fedme med spesielt utslag i nakke, ansikt og overkropp, høyt blodtrykk, vannansamling og økt hårvekst
- Mer magesyre
- Tørr og skjør/tynn hud
- Endringer i humør og mental tilstand

Apoteket anbefaler

Ved lengre tids bruk anbefales D-vitamintilskudd og kalsiumtilskudd for å redusere risiko for benskjørhet.

Glemt dose: Ta dosen så snart du husker det, men unngå å ta dosen noen timer før leggetid siden det kan påvirke innsøvningen. Ikke ta dobbel dose.

Kombinasjon med andre medisiner/kosttilskudd: Unngå bruk av johannesurt da det kan gi lavere effekt av kortison.

Diabetikere kan oppleve at blodsukkeret går opp ved bruk av kortison. Sjekk blodsukkeret oftere og juster insulinmengden etter avtale med legen.

Andre råd

Oppbevaringsbetingelser: Oppbevares i romtemperatur, ikke over 25 grader.

Alkohol: Kortison påvirkes ikke av alkohol

Gravide og ammende: Generelt er det lite sannsynlighet for fosterskader ved bruk av kortison, men høy styrke og lang behandling kan påvirke fosteret. Legen avgjør om kortison skal brukes ved graviditet.

Amming: Kortison går i liten grad over i morsmelk, men høye doser og lang behandling kan påvirke barnet.

Denne medisinen er til deg. Ikke del den med andre. Les pakningsvedlegget. For mer informasjon kontakt apotek eller lege.